

140 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	17951
Tarih	06.02.1983
Sıra no	140

2772 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen mükerrer 116 nci madde ile "Hayat Standardı Esası" adı altında getirilen otokontrol müessesesi hakkında aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. Hayat Standardı Esasına Tabi Olan Mükellefler :

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116 nci maddesinin birinci fıkrasına göre, aşağıda iki grup halinde sayılan tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler hayat standardı esasına tabi olup, dolduracakları hayat standardı esasını bildirimini beyannamelerine eklemek zorundadırlar. Hayat standardı esasını bildirimini 1 numaralı sırasında yer alan asgari miktar, birinci grupta sayılan mükellefler için 90.000,_ lira, ikinci gruptakiler için ise 120.000,_ lira olup, mükellefler bu rakamlardan durumlarına uygun olanını anılan bölümde göstereceklerdir.

a) 90.000 lira Asgari Miktar Üzerinden Hayat Standardı Esasına Tabi Olan Mükellefler :

- _ İkinci sınıf tacirler (İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar) ile,
- _ Gerçek usulde vergilendirilen (İşletme hesabı veya bilanço esasına göre defter tutan) çiftçilerdir.

b) 120.000 lira Asgari Miktar Üzerinden Hayat Standardı Esasına Tabi Olan Mükellefler :

- _ Birinci sınıf tacirler (Bilanço esasına göre defter tutanlar) ile,
- _ Gerçek usulde vergilendirilen serbest meslek erbabıdır.

Bu mükellefler yukarıda belirlenen asgari miktarlara aşağıda açıklanacağı üzere, hayat standardı göstergelerine göre tesbit edecekleri tutarları ilave ederek, hayat standardı esasına göre beyan edecekleri geliri hesaplayacaklardır.

Yukarıda belirtilen mükellefler dışında kalan ücretliler menkul ve gayrimenkul sermaye iradi sahipleri, götürü usulde vergiye tabi ticârî ve mesleki kazanç sahipleri, götürü gider usulünde vergiye tabi çiftçiler, sair kazanç ve irat elde edenler hayat standardı esasına tabi olmayacaklardır.

2. Hayat Standardı Göstergelerinin Uygulanması :

Mükerrer 116 nci maddede hayat standardı göstergeleri ile her bir gösterge için tesbit edilmiş tutarları ayrı ayrı belirtilmiştir. Göstergelerin uygulanmasında aşağıdaki hususların gözönünde bulundurulması gerekmektedir.

a) Eş, Çocuk ve Bakmakla Yükümlü Olunan Diğer Kişiler :

Eş deyimi, daha önce yayımlanan 99 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır. Çocuk tabiri ise, Gelir Vergisi Kanununun 33 üncü maddesinde tanımlanmıştır. Ancak, 18 yaşını bitirmiş olup, tahsilde bulunan 25 yaşını doldurmamış kimselerin Gelir Vergisi konusuna giren gelirlerinin bulunması halinde, Gelir Vergisi Kanununun 93 üncü maddesi uyarınca aile reisinden ayrı olarak mükellefiyetlerinin tesisi gerektiğinden söz konusu kimseler hayat standardı uygulaması bakımından müstakil olarak işleme tabi tutulacaklardır.

Bakmakla yükümlü olunan şahıslar ifadesinden ise, aralarında akrabalık ilişkisi olup olmadığı dikkate alınmaksızın mutlak geçim giderleri mükellefler tarafından karşılanan kişilerin anlaşılması gerekir.

b) İşletmede Kayıtlı olan Taşıtlar :

Hayat standardı göstergeleri tablosunun 1 ve 3 numaralı bentlerine göre, işletmede kayıtlı olan özel binek otomobiller ile hava ve deniz taşıtlarına ilişkin gösterge tutarlarının da mükelleflerin hayat standardı esasına göre gelirlerinin saptanmasında dikkate alınması gerekir.

Şahsi işletmelere kayıtlı söz konusu taşıtlara ilişkin gösterge tutarlarının mükelleflerin bu esasa göre gelirlerinin saptanmasında tam olarak dikkate alınacağı açıktır. Ancak, işletmeye aynı cinsten birden fazla taşıtın kayıtlı olması halinde, bir taşıta ilişkin gösterge tutarının pazara alınması gerekmektedir.

